

Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj:40116/19-042-844/15
Podgorica, 31jul, 2019. godine

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG
IZVJEŠTAJA SOCIJALISTIČKE NARODNE PARTIJE CRNE GORE ZA
2018. GODINU**

(konačni izvještaj)

Podgorica, jul 2019. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE I PREPORUKE.....	3
II	OPŠTI DIO	8
1.	Pravni osnov	8
2.	Osnovni podaci o Partiji.....	8
3.	Finansiranje Partije	9
3.1.	Finansiranje iz budžetskih sredstava	9
3.2.	Finansiranje iz privatnih izvora.....	9
4.	Vrsta revizije	9
5.	Predmet revizije	10
6.	Cilj revizije	10
6.1.	Kriterijumi za reviziju pravilnosti	10
7.	Metode vršenja revizije.....	11
8.	Planirani segmenti revizije	11
III	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE.....	12
3.1.	Sistem unutrašnjih kontrola.....	12
3.2.	Aktivnosti partijskih organa u 2018. godini.....	12
3.3.	Finansijski plan.....	12
3.4.	Program rada	13
3.5.	Poslovne knjige.....	13
3.6.	Finansijski izvještaji	13
3.7.	Bilans stanja	13
3.8.	Popis i evidentiranje imovine i obaveza.....	14
3.9.	Dati avansi.....	14
3.10.	Potraživanja	14
3.11.	Aktivna vremenska razgraničenja (k-to 2890)	15
3.12.	Kratkoročni finansijski plasmani (k-to 232)	15
3.13.	Novčana sredstva na žiro računima.....	15
3.14.	Blagajničko poslovanje.....	16
3.15.	Obaveze	20
3.16.	Bilans uspjeha	21
3.17.	Prihodi	21
3.17.1.	Prihodi iz Budžeta CG.....	21
3.17.2.	Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave.....	21
3.17.3.	Prihodi od priloga	22
3.17.4.	Prihodi od članarina	22
3.17.5.	Ostali prihodi	22
3.17.6.	Finansijski prihodi.....	23
3.18.	Rashodi.....	23
IV	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA.....	31

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije br. 40116/199-042-844/2 od 25.04.2019. godine izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Socijalističke narodne partije za 2018. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovníkom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Direktor Partije je odgovoran za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Socijalističke narodne partije za 2018. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 03-336 od 24.07.2019. godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 02-177/19 od 18.07.2019. godine), nadležni Kolegijum u sastavu senator DRI Nikola N. Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i senator DRI dr Branislav Radulović, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 31.07.2019. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijalističke narodne partije za 2018. godinu

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijalističke narodne partije za 2018. godinu utvrđeno je da je isti sastavljen i prezentiran u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, osim izražene rezerve na prezentirano u Izvještaju pod tačkom 3.17.5 - Ostali prihodi¹, pa shodno tome nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj.

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio u svim materijalnim aspektima sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Zakona o računovodstvu, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakona o reprogramu poreskih potraživanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje**.

Na izražavanje negativnog mišljenja na reviziju pravilnosti uticale su sljedeće nepravilnosti:

1. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije donio Finansijski plan i Program rada za 2018. godinu dana 10.04.2018. godine što nije u skladu sa odredbama člana 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Subjekt revizije shodno odredbama člana 38 Zakona treba da Finansijski plan i Program rada donosi do kraja tekuće za narednu godinu.**

2. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije za finansiranje izborne kampanje lokalni izbori u Beranama i Plužinama prikupio iz privatnih izvora

¹ Subjekt revizije je u poslovnim knjigama evidentirao prihode po osnovu korektivnih knjiženja u iznosu od 116.556,74€, shodno Odluci Predsjednika Partije. U postupku revizije na osnovu prezentirane dokumentacije i evidencija se nije mogla utvrditi struktura i period nastanka istih, pa je DRI izrazila rezervu na evidentirane prihode. Navedeni prihodi nijesu rezultat poslovanja Partije za 2018. godinu, već posledica nepravilnog evidentiranja nenaplaćenih prihoda u prethodnim godinama, što je DRI konstatovala u izvještajima o reviziji za prethodne godine i dala preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Subjekt revizije je postupajući po datim preporukama DRI sproveo korektivna knjiženja.

sredstva u većem iznosu za 12.553,00€ od limita utvrđenog odredbama člana 17 Zakona (sredstva su prikupljena u iznosu od 29.328,40€, a ista su mogla biti prikupljena u iznosu od 16.775,40€).

- **Subjekt revizije je dužan da sredstva iz privatnih izvora za finansiranje troškova izborne kampanje prikuplja u skladu sa odredbama člana 17 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3. Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode po osnovu sprovedenih korektivnih knjiženja u iznosu od 116.556,74€, shodno Odluci Predsjednika Partije. Korektivna knjiženja su posledica nepravilnog evidentiranja nenaplaćenih prihoda u prethodnim godinama.

- **Subjekt revizije je dužan da shodno članu 19 Zakona o računovodstvu, evidentira sve poslovne transakcije na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, kako se ne bi sprovodila korektivna knjiženja i iskazivali prihodi i troškovi koji nijesu ostvareni iz poslovanja Partije za odnosnu godinu.**

4. Revizijom je utvrđeno da je od strane koalicionog partnera Pokreta za promjene izvršena uplata na izborni račun za finansiranje izborne kampanje u Beranama u većem iznosu za 400,00€ od Zakonom utvrđenog limita.

- **Subjekt revizije treba da sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje prikuplja u skladu sa članom 12 stav 4 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

5. Subjekt revizije nije poštovao blagajnički maksimum utvrđen Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja jer je na početku i na kraju 2018. godine u blagajnama Glavnog odbora i opštinskih odbora Cetinje, Kotor, Plužine i Ulcinj imao gotovinu u blagajnu veću od zakonom utvrđenog limita.

- **Subjekt revizije je dužan da blagajničko poslovanje u dijelu blagajničkog maksimuma uskladi sa Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja.**

6. Subjekt revizije je u poslovnim knjigama evidentirao neizmirene obaveze po osnovu poreskih obaveza na zarade i naknade u iznosu od 183.159,46€, od kojih se iznos od 81.055,21€ odnosi na 2018. godinu, iznos od 20.989,83€ na obaveze iz 2017. godine, a iznos od 81.114,42€ na obaveze po Reprogramu poreskog duga. Subjekt revizije je u 2018. godini isplaćivao neto zarade i naknade i na iste vršio obračun, ali ne i plaćanje poreskih obaveza što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Subjekt revizije je shodno članu 12 Zakona o reprogramu poreskih potraživanja bio dužan da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog potraživanja, redovno izmiruje tekuće poreske obaveze što subjekt revizije nije ispoštovao.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze shodno članu 12 Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.**

7. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije shodno odredbama člana 18a Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja izvršio zatvaranje posebnog računa otvorenog za potrebe izborne kampanje (izbori u Ulcinju).

- **Subjekt revizije je shodno odredbama člana 18-a Zakona dužan da izvrši zatvaranje izbornih žiro računa u utvrđenom roku.**

8. Revizijom je utvrđeno da je Partija ugovorima o dijelu angažovala osam (8) izvršilaca za vršenje poslova (organizacije, terenske logistike i političkog marketinga, poslovi pripreme i organizacije Izborne konferencije opštinskih odbora Partije, poslova revidencije članstva i administrativnih poslova za potrebe opštinskih odbora), koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, pa je sa izvršiocima trebalo zaključiti ugovore o radu, a ne ugovore o djelu. Subjekt revizije nije obezbijedio dokaze o radno – pravnom statusu ovih izvršilaca, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica koja su nezaposlena i lica u radnom odnosu. Takođe je utvrđeno da nije shodno Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje vršen obračun doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje prilikom isplate naknada licima angažovanim ugovorom o djelu a koja su na evidenciji ZZZCG kao nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije treba da sa izvršiocima za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu, kao i da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih lica angažovanih po ugovora o djelu u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**
- **Subjekt revizije treba da prilikom isplata ugovorenih naknada licima koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje da izvrši obračun i plaćanje doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**

9. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije izvršio u potpunosti razdvajanje poslovnih transakcija koje se odnose na redovno poslovanje i izborne kampanje.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju preciznijeg i transparentnijeg izvještavanja u poslovnim knjigama vrši razdvajanje transakcija koji se odnose na redovno poslovanje i na izborne kampanje.**

10. Revizijom je utvrđeno da su u Glavnoj knjizi i Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju Partije prihodi od priloga i troškovi izborne kampanje iskazani u manjem iznosu za po 300,00€.

- **Subjekt revizije je dužan da sve prihode i troškove evidentira u Glavnoj knjizi i da iste iskazuje u Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju.**

11. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije izvršio popis imovine i obaveza i utvrđeno stanje prezentirao u popisnim listama, ali nije sačinio Izvještaj o popisu kako je to predviđeno članom 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.

- **Subjekt revizije treba da Izvještaj o izvršenom popisu sačini u skladu sa članom 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza.**

**Senator DRI,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević**

II OPŠTI DIO

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14,76/15,83/16 i 92/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, DRI br. 06-369/18 od 12.12.2018. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 40116/199-042-844/2 od 25.04.2019. godine

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijalističke narodne partije za 2018. godinu vršila se u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o Partiji

Socijalistička narodna partija Crne Gore (u daljem tekstu SNP), upisana je u registar političkih partija 18. februara 1998. godine. Upis Partije u registar političkih partija izvršen je Rješenjem Ministarstva pravde broj 02-745 od 18.02.1998. godine.

Shodno Statutu partije naziv Partije je Socijalistička narodna partija Crne Gore. Skraćeni naziv Partije je: SNP CG. Partija ima svojstvo pravnog lica. Partiju predstavlja i zastupa predsjednik Partije. Sjedište Partije je u Podgorici. Organi Partije na državnom nivou su: Kongres, Predsjednik, Glavni odbor, Izvršni odbor Glavnog odbora, Statutarna komisija i Nadzorni odbor.

Kongres je najviši organ Partije. Kongres čine izabrani predstavnici opštinskih organizacija, organizacije Glavnog grada, i članovi Glavnog odbora. Kongres donosi Program i Statut Partije usvaja izvještaje o radu između dva kongresa.

Predsjednik Partije predstavlja Partiju, i zastupa njene interese u zemlji i inostranstvu. Potpredsjednike Partije, na predlog Predsjednika Partije, bira Glavni odbor.

Glavni odbor je organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike Partije.

Izvršni odbor Glavnog odbora se stara o poslovima političkog upravljanja Partijom radi njenog organizovanog i kontinuiranog djelovanja.

Statutarna komisija je samostalni organ Partije. Statutarna komisija ima predsjednika i 6 članova, koje bira Kongres.

Nadzorni odbor je kontrolno-nadzorni organ Partije. Nadzorni odbor ima predsjednika i 4 člana, koje bira Kongres. Nadzorni odbor kontrolira upotrebu finansijskih sredstava Partije na svim nivoima; kontrolira upotrebu i korišćenje imovine u vlasništvu Partije, kao i imovine koju Partija koristi po nekom drugom osnovu; kontrolira i potvrđuje godišnji izvještaj Partije o materijalno-finansijskom poslovanju; daje uputstva za materijalno-finansijsko poslovanje organa Partije; dostavlja, po potrebi, informacije i predlog mjera Predsjedniku Partije i Glavnom odboru iz oblasti, koju prati i kontrolira kao nadzorni organ; podnosi izvještaj o svom radu Kongresu, kojem i odgovara za svoj rad; donosi Poslovnik o svom radu.

Partija se finansira iz Budžeta Crne Gore, budžeta jedinica lokalne samouprave, dobrovoljnih priloga, poklona i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Glavni odbor Partije, u rokovima utvrđenim Zakonom, razmatra i usvaja finansijski plan i završni račun. Glavni odbor bira Direktora Partije na predlog Predsjednika Partije.

Direktor Partije: upravlja imovinom Partije i obezbjeđuje njenu zaštitu, stara se o materijalno-finansijskom poslovanju Partije, priprema godišnji finansijski plan i izvještaj o finansijskom poslovanju Partije, stara se o obezbjeđivanju sredstava za finansiranje aktivnosti Partije, podnosi izvještaj o utrošku sredstava za izbornu kampanju Partije nadležnoj izbornoj komisiji, obezbjeđuje i stara se da se izvještaji o troškovima izborne kampanje za lokalne izbore blagovremeno dostave nadležnim opštinskim izbornim komisijama, rukovodi radom stručne službe Partije i za svoj rad odgovara Glavnom odboru i Predsjedniku Partije.

3. Finansiranje Partije

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Za redovan rad Partije u 2018. godini su opredijeljena budžetska sredstva u ukupnom iznosu od 334.352,80€ i to iz budžeta CG u iznosu od 166.419,27€ i iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 167.933,50€.

3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je u 2018. godini finansirana i iz privatnih izvora u iznosu od 151.173,87€ (od priloga iznos od 24.948€, od članarina iznos od 4.295,64€, od ostalih prihodi u iznosu od 121.501,23€ i od finansijskih prihodi u iznosu od 429,00€).

4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovanifinansijski izvještaj Socijalističke narodne partije za 2018. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom.

6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivnan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14, 76/15,83/16 i 92/17);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2018. godinu („Sl.list Crne Gore", br.90/17, 17/18 i 55/18);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08...31/14, 53/14, 04/18);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br.047/08, 04/11 i 22/17);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07...62/13, 08/15, 22/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06 Službeni list CG br. 86/09, 14/12, 06/13, 62/13, 60/14 i 83/16);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List CG“ br. 040/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2018. godinu;
- Program rada Partije za 2018. godinu.

7. Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.

Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od 7.232.20€ (1,50% od ostvarenih rashoda Partije 482.146,69€). Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom, te dokumentacijom o poslovanju subjekta revizije, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima. Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno bilo moguće otkriti greške ili nepravilnosti.

8. Planirani segmenti revizije

Revizijom su obuhvaćeni sledeći segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, zapošljavanje, prihodi, rashodi, pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima potraživanja obaveze aktivna i pasivna vremenska razgraničenja). Revizijom su u cjelosti revidirani svi planirani segmenti.

Osim revizije navedenih segmenata predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije preporuka DRI koje su date u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Partije za 2017. godinu.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Statutom utvrdila da Nadzorni odbor Partije vrši unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja i imenovala odgovorno lice za materijalno - finansijsko poslovanje direktora Partije. Partija je od opštih akata donijela Statut, Program rada, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenih u Partiji.

3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2018. godini

Partijski organi su shodno svojim nadležnostima u dijelu finansijskog poslovanja donijeli sljedeća akta: Finansijski plan i Program rada za 2018. godinu, Odluku o članarini, Odluku o formiranju komisije o popisu imovine i obaveza, odluke o donacijama, pomoći, prenosu sredstava za finansiranje izbornih kampanja, Finansijski plan i Program rada za 2018. godinu. Subjekt revizije Finansijski plan i Program rada nije dnio u Zakonom utvrđenom roku do kraja tekuće za narednu godinu već 10.04.2018. godine.

- **Subjekt revizije treba da Finansijski plan i Program rada donosi u roku utvrđenim odredbama člana 38 Zakona.**

3.3. Finansijski plan

Subjekt revizije je planirao prihode i rashode za 2018. godinu u iznosu od po 517.000,00€.

Prihodi su planirani iz sledećih izvora: iz budžeta CG u iznosu od 157.000,00€, prenesena sredstva iz 2017. godine u iznosu od 57.000,00€, budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 200.000,00€, od donacija u iznosu od 10.000,00€, naplate potraživanja od ranijih godina u iznosu od 60.000,00€ i ostalih prihoda u iznosu od 33.000,00€.

Troškovi su planirani za zarade i naknade u iznosu od 238.000,00€, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.000,00, troškove službenih putovanja u iznosu od 5.000,00€, troškove usluga prevoza i troškove usluga mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 8.000,00€, troškove usluga održavanja u iznosu od 6.000,00€, troškove zakupnina u iznosu od 12.000,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 8.000,00€, troškove osiguranja u iznosu od 1.000,00€, troškove osiguranja u iznosu od 1.000,00€, troškove platnog prometa u iznosu od 1.000,00€, troškove sponzorstva, pomoći i stipendija u iznosu od 5.000,00€ i ostale rashode u iznosu od 231.000,00€ (164.500,00€ + 66.500,00€).

Partija je u 2017. godini ostvarila prihode u iznosu od 485.526,64€ što je za 31.473,40€ ili 6,09% manje u odnosu na planirane prihode, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 482.146,70€ što je za 34.853,32€, ili 6,74% manje u odnosu na planirane rashode.

3.4. Program rada

Programom rada za 2018. godinu planirane su sljedeće aktivnosti: jačanje i širenje infrastrukturnih i organizacionih kapaciteta, finansijska konsolidacija Partije i priprema za lokalne izbore koji su održani tokom 2018. godine, rad na poboljšanju komunikacije sa javnošću i izrada detaljne spoljne i unutrašnje strategije, međunarodne aktivnosti, pohađanje seminara, okruglih stolova, debata, održavanje press konferencija i drugih javnih prezentacija u cilju popularizacije programskih načela i principa. Uvidom u dostavljeni Program rada utvrđeno je da su navedene aktivnosti planirane po kvartalima, ali i da u istom nijesu precizirani iznosi sredstava koji su potrebni za realizaciju planiranih aktivnosti.

3.5. Poslovne knjige

Partija je dužna da shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Revizijom je utvrđeno da Partija vodi sledeće poslovne knjige: dnevnik, glavnu knjigu, pomoćne knjige (evidenciju blagajničkog poslovanja, evidenciju imovine, evidenciju obaveza i potraživanja), kao i da računovodstvene evidencije zasniva na obračunskoj osnovi.

3.6. Finansijski izvještaji

Subjekt revizije je shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužan da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj i završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Agenciji za sprječavanje korupcije i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Subjekt revizije je Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu dostavio Državnoj revizorskoj instituciji u zakonskom roku i na propisanim obrascima i to:

- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu-ITG (PP);
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) – na obrascu IPK (PP);
- Statistički Aneks.

3.7. Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) iskazana je u iznosu od po 298.046,00€. U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu 177.012,00€ i obrtna imovina koju čine (potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani, gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu od 117.851,00€ a u Pasivi je iskazan gubitak u iznosu od 70.082,00€, kratkoročne obaveze i PVR u iznosu od 368.128,00€.

3.8. Popis i evidentiranje imovine i obaveza

Subjekt revizije je Odlukom broj 03-684 od 12.12.2018. godine imenovao Centralnu popisnu komisiju sa zadatkom da izvrši popis osnovnih sredstava i imovine na dan 31.12.2018. godine. U postupku revizije su prezentirane popisne liste za Glavni odbor i opštinske odbore koje su dostavljene Centralnoj popisnoj komisiji radi objedinjavanja podataka o ukupnoj stalnoj imovini Partije. Centralna popisna komisija je sačinila Izvještaj o popisu koji je usvojen Odlukom nadležnog organa Partije (broj 02-33 od 01.05.2019. godine). Uvidom u prezentirani Izvještaj o izvršenom popisu utvrđeno je da nije sačinjen u skladu sa članom 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, jer u istom nijesu prezentirani svi podaci o stalnoj obrtnoj imovini.

- **Subjektu revizije treba da Izvještaj o izvršenom popisu sačini u skladu sa članom 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.**

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije osim evidencije u okviru Glavne knjige obezbjeđuje i analitičku evidenciju stalne imovine koja sadrži potrebne podatke o istoj.

Shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi, imovina Partije na dan 31.12.2018. godine po nabavnoj vrijednosti iznosila je 260.496,68€, otpisanoj 83.484,65€ i po sadašnjoj vrijednosti 177,012,08€. Imovinu Partije čini: zemljište, građevinski objekti i oprema (vozila, kompjuterska oprema, kancelarijski namještaj, telekomunikaciona i druga oprema i umjetničke slike).

Građevinski objekti sa zemljištem iskazani su u poslovnim knjigama po sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 122.389,20€ i iste čini poslovna zgrada u Podgorici, površine 296m² (list nepokretnosti br 4420) i poslovni objekat u Andrijevići ukupne površine 74m², (list nepokretnost br 578 glasi na prodavca) i građevinski objekat u Danilovgradu kupljen u 2016. godini (list nepokretnosti br.326, KO Danilovgrad broj 120-956-5098/2016).

U postupku revizije je utvrđeno da su umjetničke slike u poslovnim knjigama evidentirane u iznosu od 35.350,00€.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2018. godini nije vršila nabavku opreme.

3.9. Dati avansi

Revizijom je utvrđeno da je u poslovnim knjigama Partije evidentiran iznos od 3.183,11€ po osnovu datih avansa dobavljačima za gorivo u iznosu od 2.719,57€ i usluge javnog izvršitelja u iznosu od 420,69€.

3.10. Potraživanja

U poslovnim knjigama Partije evidentirana su potraživanja u iznosu od 51.312,66€ i ista se odnose na: potraživanja od lokalnih samouprava u iznosu od 46.457,07€, potraživanja od kupca po osnovu prodatog vozila u iznosu od 1.700,00€ i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 3.155,59€.

Potraživanja od lokalnih samouprava u iznosu od 46.457,07€ se odnose na potraživanja od opštine Berane u iznosu od 2.819,94€, opštine Bijelo Polje u iznosu od 34.285,10€, opštine Herceg Novi u iznosu od 6.438,87€, opštine Kolašin u iznosu od 0,05€, opštine Mojkovac u iznosu od 479,44€, opštine Pljevlja u iznosu od 741,00€, opštine Plav u iznosu od 1.181,64€ i opštine Rožaje u iznosu od 511,03€. Potraživanja su evidentirana shodno dopisima ovjerenim od strane navedenih lokalnih samouprava kojima su potvrđene obaveze istih prema SNP-u.

Potraživanja evidentirana u iznosu od 1.700,00€ odnose se na potraživanja iz prethodne godine po osnovu prodatog vozila shodno Odluci, br. 03-145 od 24.04.2017. godine i Ugovoru o kupoprodaji br. OVP1546/17.

Potraživanja u iznosu od 3.321,05€, evidentirana su po osnovu potraživanja od zaposlenih iz prethodnih godina.

3.11. Aktivna vremenska razgraničenja (k-to 2890)

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala na kontu aktivnih vremenskih razgraničenja iznos od 35.167,47€ po osnovu razgraničenih troškova za neizmirene obaveze po Reprogramu poreskog potraživanja i obaveze za porez i doprinose na zarade za 2017. godinu.

3.12. Kratkoročni finansijski plasmani (k-to 232)

Potraživanja po osnovu date pozajmice su u poslovnim knjigama Partije evidentirana u iznosu od 950,00€ i to iznos od 700,00€ je prenešen kao početno stanje iz prethodne godine a iznos od 250,00€ po osnovu pozajmice fizičkom licu date u 2018. godini shodno Ugovoru o, br.03-355/1 od 22.05.2018. godine. Ugovorom je definisana obaveza vraćanja pozajmice

3.13. Novčana sredstva na žiro računima

U postupku revizije utvrđeno je da je Partija svoje poslovanje obavljala preko računa za redovno poslovanje Glavnog odbora, računa za poslovanje opštinskih odbora i izbornih računa.

Stanje depozita na računima na dan 01.01.2018. godine iznosilo je 32.651,92€, a na dan 31.12.2018. godine 16.160,68€. Stanje depozita na računima koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju koje je iskazano u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bankarski izvodi) na pomenute datume sa neznatnim odstupanjem.

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija u 2018. godini imala osam računa otvorenih za potrebe izbornih kampanja (lokalni izbori održani 2017. i 2018. godine). Revizijom je utvrđeno i da subjekt revizije nije shodno odredbama člana 18a Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja zatvorio posebne žiro račune otvorene za potrebe izborne kampanje za lokalne izbore u Ulcinju.

- **Partija treba da izvrši zatvaranje izbornog žiro računa shodno odredbama člana 18-a Zakona i da u Glavnoj knjizi sprovede odgovarajuća knjiženja u dijelu depozita.**

Uvidom u bančine izvode sa izbornih računa utvrđeno je da su za finansiranje izbornih kampanja (lokalni izbori u Beranama, Ulcinju, Plužinama, Danilovgradu, Žabljaku, Šavniku, Bijelom Polju i Rožajama) prikupljena sredstva u iznosu od 53.431,62€ i to iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 1.604,66€ (20% po potvrđenoj izbornoj listi) i iz privatnih izvora u iznosu od 49.328,40€. Sredstva iz privatnih izvora odnose se na prenos sredstava sa računa za redovno poslovanje na izborne žiro račune u iznosu od 26.928,40€ od kojih je iznos od 7.300,00€ prenešen kao pozajmizs shodno odlukma), uplatu priloga pravnih lica-konstituenata u iznosu od 20.900,00€ i uplatu priloga od fizičkih lica u iznosu od 1.500,00€. Partija je shodno Sporazumu o finansiranju i izvještavanju o troškovima izborne kampanje za predsjednika Crne Gore izvršila prenos sredstava sa redovnog računa u iznosu od 5.000,00€, na transakcioni račun Zajedničkog predsjedničkog kandidata, a sredstva u navedenom iznosu su po Sporazumu vraćena Partiji dana 31.05.2018. godine.

Revizijom je utvrđeno da su sredstva za finansiranje izborne kampanje u Beranama i Plužinama iz privatnih izvora prikupljena u većem iznosu od Zakonom utvrđenog limita za 12.553,00€. Shodno Zakonu sredstva su se mogla prikupiti u iznosu od 16.775,40€, a ista su prikupljena u iznosu od 29.328,40€. Takođe je utvrđeno da subjekt revizije nije postupio u skladu sa odredbama člana 12 stav 4 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, s obzirom da je za finansiranje izborne kampanje u Beranama, prikupio sredstva od pravnog lica PzP-a u većem iznosu od dozvoljenog za 400,00.

- **Subjekt revizije je dužan da sredstva iz privatnih izvora za finansiranje troškova izborne kampanje prikuplja u skladu sa odredbama člana 17 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Revizijom je utvrđeno da su u Glavnoj knjizi i Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju prihodi od priloga i troškovi izborne kampanje iskazani u manjem iznosu za po 300,00€.

- **Subjekt revizije je dužan da sve prihode i troškove evidentira u Glavnoj knjizi i da iste iskazuje u Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju.**

3.14. Blagajničko poslovanje

Partija je u 2018. godini blagajničko poslovanje obavljala preko blagajne Glavnog odbora, blagajni opštinskih odbora i izbornih blagajni.

Uvidom u poslovne knjige i prateću dokumentaciju utvrđeno je da je gotovina u blagajnama Partije na dan 01.01.2018. godine iznosila 23.006,87€, da je na ime gotovinskih isplata podignuta gotovina sa žiro računa u iznosu od 68.325,75€, iz blagajne su izvršene isplate u iznosu od 77.072,09€ i da je stanje gotovine na dan 31.12.2018. godine evidentirano u iznosu od 14.260,53€.

Takođe je utvrđeno da subjekt revizije obezbjeđuje evidenciju blagajničkog poslovanja kroz blagajničke dnevnikе za GO i opštinske odbore, a uz iste su priloženi i nalozi za uplatu i isplatu iz blagajne. Uvidom u priloženu pomoćnu blagajničku dokumentaciju je utvrđeno da se ista vodi u centrali subjekta revizije, pomoću posebnog softvera (elektronski dnevnik i nalozi), a da se evidentiranje blagajničkog poslovanja nije vršilo hronološki (u trenutku nastanka poslovnih događaja), već po dostavljanju blagajničke dokumentacije u centralu od strane OO (često na kraju godine).

Revizijom je na osnovu uvida u bančine izvode utvrđeno da je podignuta gotovina iznosila 70.627,01€, a da subjekt revizije nije na kontu 243-blagajna evidentirao podizanje gotovine u iznosu od 2.363,00€ kao ni gotovinske isplate u navedenom iznosu već je direktno knjizio troškove u iznosu od 2.313,00€ i zatvaranje obaveza u iznosu od 50,00€.

Takođe je utvrđeno da je dio gotovine u iznosu od 40.949,00€, podignut sa izbornih žiro računa otvorenih za lokalne izbore održane u Beranama, Bijelom Polju, Danilovgradu, Plužinama, Šavniku, Ulcinju i Žabljaku.

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama nije u potpunosti izvršila razdvajanje rashoda za redovan rad od rashoda za izborne kampanje, kao ni blagajničkog poslovanja za redovan rad od blagajničkog poslovanja za izborne kampanje kod OO Ulcinj, a analizom priložene dokumentacije i na osnovu usmenih obrazloženja odgovornog lica je utvrđeno da se od gore iskazanih rashoda iz blagajničkog poslovanja na izborne kampanje odnosilo 38.544,00€.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju preciznijeg i transparentnijeg izvještavanja u poslovnim knjigama vrši razdvajanje transakcija koji se odnose na redovan rad i izborne kampanje.**

Isplate iz blagajne izvršene su po osnovu troškova u iznosu od 73.051,35€ i plaćanja obaveza fizičkim licima u iznosu od 4.000,00€ po osnovu ugovora o djelu za 4 lica (OO Plužine), pri čemu su kao dokaz o nastalim isplatama gotovine iz blagajne priloženi potpisani nalozi blagajni za isplatu, dok su isplate u iznosu od 20,00€ nedokumentovane.

Iz blagajne su isplaćeni troškovi kancelarijskog i ostalog materijala u iznosu od 243,51€, troškovi električne energije i goriva u iznosu od 19.959,66€, troškovi službenih putovanja u iznosu od 5.702,65€, troškovi telefona u iznosu od 730,68€, troškovi održavanja poslovnih prostorija i vozila u iznosu od 129,21€, troškovi organizovanja sjednica u iznosu od 150,00€, troškovi reklamnog materijala u iznosu od 1.270,50€, troškovi ostalih usluga u iznosu od 38.104,62€, troškovi reprezentacije u iznosu od 4.210,52€ i troškovi pomoći i donacija u iznosu od 2.550,00€.

Troškovi u iznosu od 243,51€, isplaćeni su gotovinski iz blagajne po osnovu nabavke kancelarijskog materijala u iznosu od 171,15€, školskog pribora u iznosu od 59,80€ i sitnog inventara u iznosu od 12,56€. Revizijom je utvrđeno da su evidentirani troškovi pravdani fiskalnim računima.

Troškovi isplaćeni gotovinski u iznosu od 19.959,66€, odnose se na troškove goriva u iznosu od 19.649,98€, troškove za električnu energiju u iznosu od 133,47€, naknade troškova prevoza u iznosu od 35,00€, naknadu troškova za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 42,00€, troškove reprezentacije i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 65,10€ i troškove za elektronske dopune u iznosu od 29,50€. Isplate po osnovu iskazanih rashoda su dokumentovane fiskalnim računima, izuzev isplaćene naknade troškova za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe koja je dokumentovana putnim nalogom, troškovi električne energije fakturama, dok je isplata po osnovu troškova reprezentacije i ostalih nematerijalnih troškova dokumentovana blok računima i priznanicama (priloženi i nalozi blagajni za isplatu kao dokaz preuzimanja gotovine).

Troškovi isplaćeni gotovinski u iznosu od 5.702,65€, odnose se na isplatu: naknade troškova prevoza u iznosu od 1.635,10€, troškove dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila u iznosu od 3.387,55€ i troškove ostalih naknada u iznosu od 680,00€.

Isplate u iznosu od 1.635,10€ se odnosi na troškove prevoza i troškove za putarine (tunel, trajekt i sl.) koje su vršene shodno donijetim odlukama, fakturama i potpisanim nalogima za isplatu iz blagajne.

Troškovi u iznosu od 3.387,55€ odnose se na isplaćene dnevnice u zemlji u iznosu od 876,00€ i na troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 2.511,55€. Navedeni troškovi isplaćeni su shodno putnim nalogima uz koje nijesu prilagani izvještaji sa službenog puta, što nije u skladu sa članom 9. Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinim propisom koji reguliše ovu oblast.

Troškovi ostalih naknada su isplaćeni u iznosu od 680,00€ i odnose se na isplate naknada članovima i zamjenicima članova proširenog sastava biračkih odbora, shodno odlukama u iznosima od po 20,00€.

Troškovi telefona su gotovinski isplaćeni u iznosu od 730,68€ i isti se odnose na: troškove usluga mobilnih telefona u iznosu od 283,55€ i fiksnih telefona u iznosu od 301,81€. Revizijom je utvrđeno da su ovi troškovi pravdani na osnovu validne finansijske dokumentacije. Troškovi održavanja prostorija i vozila su isplaćeni gotovinski u iznosu od 129,21€ i isti su dokumentovani fiskalnim računima.

Gotovinski isplaćeni troškovi u iznosu od 150,00€, odnose se na zakup sale za potrebe promotivnog skupa koalicije: "Narodna koalicija - Časno za Danilovgrad". Revizijom je utvrđeno da je isplata dokumentovana sa Računom izdatim od JU Centar za kulturu Danilovgrad, koji glasi na Demokratsku narodnu partiju, pri čemu nije bilo priloženih dokaza o izvršenoj isplati gotovine iz blagajne (da je izmirena obaveza), a datum izdavanja Računa (14.05.) datira prije datuma kada je formirana izborna blagajna (prvo podizanje gotovine za izbornu blagajnu OO Danilovgrad izvršeno je dana 24.05. 2018. godine).

Gotovinski isplaćeni troškovi u iznosu od 1.270,50€ odnose se na troškove reklamnog materijala (kalendari, olovke i upaljači) i isti su dokumentovani fakturom dobavljača i potpisanim nalogom blagajni za isplatu kao dokazom

o izvršenom preuzimanju gotovine. Troškovi isplaćeni gotovinski u iznosu od 38.104,62€, odnose se troškove izbornih kampanja u iznosu od 37.714,00€ i troškove elektronskih dopuna u iznosu od 293,85€ troškove i kancelarijskog i ostalog materijala u iznosu od 96,77€. Troškovi izbornih kampanja su isplaćeni preko izbornih blagajni, osim iznosa od 630,00€ koji je isplaćen preko blagajne za redovno poslovanje OO Kotor i iste su se odnosile na naknade troškova prevoza u iznosu od 31.036,00€, naknade opunomoćenim predstavnicima u iznosu od 4.740,00€, troškove reklame u iznosu od 871,20€, troškove goriva u iznosu od 577,52€, troškove usluga mobilnih telefona u iznosu od 201,69€, troškove reprezentacije u iznosu od 215,91€ i troškove dnevnica u iznosu od 54,00€.

Revizijom je utvrđeno i da su ostali gotovinski isplaćeni troškovi dokumentovani fiskalnim računima, putnim naložima i fakturama dobavljača, ali da za isplaćene troškove u iznosu od 1.073,11€ (reprezentacije u iznosu od 201,91€ i reklame i propagande u iznosu od 871,20€) nije prezentiran dokaz o preuzimanju gotovine, dok troškovi u iznosu od 17,68€ nijesu dokumentovani.

Troškovi reprezentacije su isplaćeni gotovinski u iznosu od 4.210,52€ i isti se odnose na nabavku hrane i pića i ugostiteljske usluge u iznosu od 3.853,02€, isplaćene naknade u iznosu od 350,00€ i troškove ostalog materijala u iznosu od 7,50€. Navedeni troškovi su pravdani na osnovu validne finansijske dokumentacije osim troškova u iznosu od 91,46€ koji su pravdani na osnovu neadekvatne dokumentacije (priložene fakture i blok računi, bez fiskalnih računa).

Troškovi isplaćeni iz blagajne u iznosu od 2.550,00€ odnose se na troškove pomoći i donacija. Pomoći su isplaćene fizičkim licima, sportskom klubu, vjerskim udruženjima i sl. shodno odlukama a na osnovu podnešenih zahtjeva za pomoć.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je u blagajni Glavnog odbora gotovina na dan 01.01.2018. godine iznosila 5.443,99€, a na dan 31.12.2018. godine 2.388,30€; blagajni OO Cetinje na dan 01.01.2018. godine 1.699,00€, a na dan 31.12.2018. godine 1.249,35€; blagajni OO Kotor na početku in a kraju godine u iznosu od 2.668,88€, blagajni OO Plužine na dan 01.01.2018. godine 8.230,88€, a na dan 31.12.2018. godine 3.474,18€ i u blagajni OO Ulcinj na dan 01.01.2018. godine 4.355,10€, a na dan 31.12.2018. godine 4.191,48€.

Na osnovu prezentiranog se konstatuje da subjekt revizije nije poštovao blagajnički maksimum utvrđen Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja jer je na početku i na kraju 2018. godine u blagajnama Glavnog odbora i opštinskih odbora Cetinje, Kotor, Plužine i Ulcinj imao gotovinu u blagajnu veću od zakonom utvrđenog limita.

- **Subjekt revizije je dužan da blagajničko poslovanje u dijelu blagajničkog maksimuma uskladi sa Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja.**

Revizijom je utvrđeno da su gotovinski, iz blagajni izvršene isplate u iznosu od 77.072,09€, što čini 15,99% ukupnih troškova Partije.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne plaćanje troškova vrši preko žiro računa**

3.15. Obaveze

Subjekt revizije je u Glavnoj knjizi na dan 31.12.2018. godine iskazao obaveze u iznosu od 354.060,41€ i iste se odnose na obaveze po kratkoročnom kreditu (Ugovor o kreditu, br.6791/16-II od 26.09.2016. godine i Plan otplate kredita) u iznosu od 16.789,24€, obaveze prema zaposlenima i poreske obaveze u iznosu od 191.767,17€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 115.004,38€ i ostale obaveze u iznosu od 30.499,62€.

Obaveze evidentirane u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 191.767,17€ odnose se na obaveze za neto zarade u iznosu od 8.588,71€, obaveze za porez na zarade u iznosu od 16.003,50€, obaveze za porez na ugovorene naknade u iznosu od 1.314,28€, obaveze za prirez porezu na zarade i naknade u iznosu od 2.462,30€ i obaveze za doprinose na zarade u iznosu od 61.275,13€. Obaveze su evidentirane po osnovu Reprograma poreskog potraživanja (Rješenju br.03/1-5968/2-17 od 12.04.2017. godine) u iznosu od 81.114,42€ i obaveze za poreze i doprinose na zarade 2017. godine u iznosu od 20.989,83€.

Obaveze u iznosu od 30.499,62€ odnose se na obaveze evidentirane u Glavnoj knjizi po početnom stanju i to po osnovu obaveza za otpremnine u iznosu od 24.338,42€ i obaveza za naknade članovima upravnog i nadzornog odbora u iznosu od 6.161,20€.

Obaveze prema dobavljačima evidentirane su u Glavnoj knjizi subjekta revizije sa stanjem na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 115.004,38€.

Najveći dio neizmirenih obaveza prema dobavljačima po početnom stanju odnosi se na obaveze po osnovu troškova električne energije, knjigovodstvenih usluga, po osnovu troškova reprezentacije, troškova zakupa poslovnog prostora i sl.

Neizmirene obaveze ukalkulisane u tekućoj godini odnose se pretežno na obaveze po osnovu troškova reklame i propagande shodno Protokolu o sravnjenju zajedničkih obaveza (br.3 od 15.06.2018) između konstituenata Demokratskog Fronta (Nove srpske demokratije, Pokreta za promjene, Demokratske narodne partije i Socijalističke narodne partije Crne Gore) nastalih kao zajednički troškovi povodom lokalnih izbora u 2018. godini, zatim po osnovu troškova komunalnih usluga, troškova goriva, nabavke potrošne robe u maloprodaji, troškova neproizvodnih usluga, osiguranja zaposlenih, troškova kancelarijskog materijala i dr.

Osim obaveza, u poslovnim knjigama Partije, iskazana su i pasivna vremenska razgraničenja koja na dan 31.12.2018 iznose 14.068,01€ i odnose se na razgraničene prihode po osnovu potraživanja od lokalnih samouprava.

3.16. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 485.526,00€, rashodi u iznosu 482.146,00€ i finansijski rezultat (višak prihoda nad rashodima) u iznosu od 3.380,00€.

3.17. Prihodi

Partija je u 2018. godini ostvarila prihode u iznosu od 485.526,64€, a odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu 164.677,19€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 167.933,50€, prihode od priloga u iznosu od 24.947,50€, prihode od članarina 4.295,64€, ostale poslovne prihode u iznosu od 123.243,62€ i finansijske prihode u iznosu od 429,19€.

Tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2017. i 2018. godini:

R/b	Vrsta prihoda	2017. godina	% učešća	2018. godina	% učešća	Povećanje / smanjenje u odnosu na prethodnu godinu
1	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	159.794,40	33,05%	164.677,00	33,92%	4.882,60
2	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	229.506,82	47,47%	167.933,00	34,59%	-61.573,82
3	Prihodi od priloga	5.847,62	1,21%	24.948,00	5,14%	19.100,38
4	Prihodi od članarina	0,00	0,00%	4.296,00	0,88%	4.296,00
5	Ostali poslovni prihodi	12.496,06	2,58%	123.243,00	25,38%	110.746,94
6	Finansijski prihodi	8,59	0,00%	429,00	0,09%	420,41
7	Ostali prihodi	75.837,82	15,69%	0,00	0,00%	-75.837,82
	UKUPNO	483.491,31	100,00%	485.526,00	100,00%	2.034,69

Shodno prezentiranom podacima konstatuje se da prihodi iz budžeta CG učestvuju sa 33,92% prihodi iz budžeta lokalnih samouprava sa 34,59%, ostali prihodi sa 25,38% i prihodi od priloga sa 5,14% i sl.

3.17.1. Prihodi iz Budžeta CG

Partija je u 2018. godini iz Budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 164.677,19€. Prihodi su ostvareni po osnovu osvojenih poslaničkih mandata, shodno odredbama člana 11 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Prihodi u navedenom iznosu se odnose na prihode za redovno finansiranje Partije.

3.17.2. Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode od lokalnih samouprava u iznosu od 167.933,50€ a odnose se na prihode od opštine Andrijevića u iznosu od 3.097,70€, opštine Berane u iznosu od 12.922,29€, opštine Budva u iznosu od 12.906,60€, opštine Bijelo Polje u iznosu od 10.290,00€, opštine Bar u iznosu od 8.495,10€, opštine Danilovgrad u iznosu od 5.642,17€, opštine Gusinje u iznosu od 465,00€, opštine Herceg Novi u iznosu od 10.658,00€, Kolašin u iznosu od 3.465,88€, Kotor u iznosu od 12.569,29€, Mojkovac u iznosu od 1.204,72€, Pljevlja u iznosu od 15.528,55€, Glavnog grada Podgorica u iznosu od 28.893,92€, opštine Plužine u iznosu od 23.045,49€, Plav u iznosu od 1.535,16€, Petnjica u iznosu od 89,58€, Šavnik u iznosu od 2.640,86€, opštine Tivat u iznosu od 6.688,22€, opštine Ulcinj u iznosu od 1.111,52€ i opštine Žabljak u iznosu od 6.683,45€.

Od navedenih prihoda iznos od 159.163,63€ odnosi na prihode za redovno poslovanje, a iznos od 8.769,87€ na prihode za finansiranje izbornih kampanja.

3.17.3. Prihodi od priloga

Prihodi evidentirani u iznosu od 24.947,50€ odnose se na prihode od priloga fizičkih lica u iznosu od 1.838,00€ i prihode od priloga pravnih lica u iznosu od 23.109,50€.

Prihodi od priloga fizičkih lica u iznosu od 1.838,00€ iskazani su po osnovu uplate 6 fizičkih lica u iznosu od 69,00€ do 500,00€. Od navedenih prihoda na prihode za redovno poslovanje odnosi se iznos od 338,00€ dok se iznos od 1.500,00€ odnosi na prihode za finansiranje izborne kampanje.

Prihodi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 23.109,50€ odnose se na prihode od priloga pravnih lica. Od navedenih prihoda na prihode za redovno poslovanje odnosi se iznos od 2.509,50€ dok se iznos od 20.600,00€ odnosi na prihode od priloga za finansiranje lokalnih izbora (u Beranama, Žabljaku, Danilovgradu, Šavniku i Ulcinju).

Prihodi od priloga pravnih lica su uplaćeni od Nove srpske demokratije u iznosu od 3.705,00€, Demokratske narodne partije u iznosu od 8.100,00€, Pokreta za promjene u iznosu od 10.800,00€ i od drugih pravnih lica iznos od 504,50€. U postpuku revizije nijesu prezentirane Odluke pravnih lica koja su uplatili priloge što su bili u obavezi shodno članu 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

3.17.4. Prihodi od članarina

Prihodi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 4.295,64€ odnose se na prihode od članarina. Partija je donijela Odluku o obavezi plaćanje članarine kojom je utvrđeno da kandidati Partije koji obavljaju dužnost i funkcije u državnim organima i organima lokalne samouprave, jedan dio zarade u skladu sa Odlukom Glavnog odbora (broj 02-346, od 26.04.2015. godine) izdvajaju za finansiranje Partije. Uplatu članarine je izvršilo 39 lica u iznosu od 4,20€ do 440,00€ na godišnjem nivou.

3.17.5. Ostali prihodi

Prihodi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 123.243,00€ odnose se na uplate sredstava od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore po osnovu refundacije zarada za dva zaposlena lica u iznosu 6.686,88€ i na prihode iz prethodnih godina (2015. 2016. i 2017. godine) u iznosu od 116.556,74€.

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama Partije iskazani prihodi po osnovu sprovedenih korektivnih knjiženja u iznosu od 116.556,74€.

Korektivna knjiženja su sprovedena na način što je izvršeno zatvaranje k-ta 4950 – Pasivna vremenska razgraničenja i evidentirani su prihodi iz ranijih godina u navedenom iznosu na k-tu 6779, a posledica su nepravilnog evidentiranja određenih transakcija u prethodnim godinama. Navedena knjiženja su sprovedena shodno Odluci Predsjednika Partije, (djel.br.01-720 od 31.12.2018. godine). Navedeni prihodi nijesu rezultat poslovanja tekuće

godine, već posledica nepravilnog evidentiranja nenaplaćenih prihoda u prethodnim godinama.

U postupku revizije na osnovu prezentirane dokumentacije i evidencija se nije mogla utvrditi struktura i period nastanka istih, pa DRI izražava rezervu na evidentirane prihode.

- **Subjekt revizije je dužan da shodno članu 19 Zakona o računovodstvu, evidentira sve poslovne transakcije na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, kako se ne bi sprovodila korektivna knjiženja i iskazivali prihodi i troškovi koji nijesu ostvareni iz poslovanja Partije.**

3.17.6. Finansijski prihodi

Prihodi evidentirani u iznosu od 429,19€ odnose se na finansijske prihode (kamate, povraćaje depozita i povraćaj sredstava dobavljačima).

3.18. Rashodi

U poslovnim knjigama Partije iskazani su ukupni troškovi u iznosu od 482.146,69€, a odnose se na: troškove materijala, goriva i energije u iznosu od 42.069,98€, troškove bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 201.221,31€, troškove ugovorenih naknada u iznosu od 30.424,00€, troškove službenih putovanja u iznosu od 6.728,25€, troškove usluga prevoza i usluga telefona u iznosu od 9.467,66€, troškove usluga održavanja u iznosu od 6.347,63€, troškove zakupnina u iznosu od 18.149,62€, troškove reklame u iznosu od 15.153,40€, troškove amortizacije u iznosu od 14.004,54€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 63.976,17€, troškove reprezentacije u iznosu od 26.906,73€, troškove osiguranja i platnog prometa u iznosu od 3.021,83€, troškove dodatnih poreza u iznosu od 3.194,95€, troškove sponzorstava i pomoći u iznosu od 6.662,00€, troškove kamata u iznosu od 288,17€ i ostale rashode u iznosu od 34.530,45€.

Uporedni tabelarni pregled ostvarenih troškova u 2017. i 2018. godini

Konto	Opis troška	2017. godina	% učešća	2018. godina	% učešća	povećanje, smanjenje u odnosu na prethodnu godinu
512 i 513	Troškovi materijala, goriva i energije	72,394.48	12.44%	42,069.98	8.73%	-30,324.50
520 i 521	Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca	226,796.97	38.97%	201,221.31	41.73%	-25,575.66
525	Troškovi ugovorenih naknada	39,461.40	6.78%	30,424.00	6.31%	-9,037.40
529	Troškovi službenih putovanja	12,227.13	2.10%	6,728.65	1.40%	-5,498.48
531	Troškovi usluga prevoza i troš. usluga mobilne i fiksne tel.	21,487.58	3.69%	9,467.66	1.96%	-12,019.92
532	Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava	1,527.99	0.26%	6,347.63	1.32%	4,819.64
533	Troškovi zakupnina	45,242.63	7.77%	18,149.62	3.76%	-27,093.01
535	Troškovi reklame i propagande	14,365.51	2.47%	15,153.40	3.14%	787.89
540	Troškovi amortizacije	39,218.20	6.74%	14,004.54	2.90%	-25,213.66
550	Troškovi usluga	9,431.33	1.62%	63,976.17	13.27%	54,544.84
551	Troškovi reprezentacije	13,330.75	2.29%	26,906.73	5.58%	13,575.98
552 i 553	Troškovi osiguranja i platnog prometa	3,036.64	0.52%	3,021.83	0.63%	-14.81
555	Troškovi poreza	2,195.85	0.38%	3,194.95	0.66%	999.10
559	Troškovi sponzorstava i pomoći	14,131.65	2.43%	6,662.00	1.38%	-7,469.65
562	Troškovi kamata	7,444.14	1.28%	288.17	0.06%	-7,155.97
579	Ostali finansijski rashodi	59,710.26	10.26%	34,530.05	7.16%	-25,180.21
	Ukupno	582,002.51	100.00%	482,146.69	100.00%	-99,855.82

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da najveće učešće u ukupno ostvarenim troškovima u 2018. godini imaju troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca sa 41,73%, troškovi neproizvodnih usluga sa 13,27%, ostali finansijski rashodi sa 7,16%, troškovi reprezentacije sa 5,58% i sl.

Budući da subjekt revizije u svojim poslovnim knjigama nije u potpunosti izvršio razdvajanje rashoda za redovan rad od rashoda za izborne kampanje, kao ni blagajničkog poslovanja za redovan rad od blagajničkog poslovanja za izborne kampanje (OO Ulcinj), analizom prezentirane dokumentacije je utvrđeno da su se na izborne kampanje odnosili troškovi u iznosu od 64.329,49€ (od čega iz blagajničkog poslovanja 38.544,00€), a na troškove za redovno poslovanje iznos od 417.457,20€.

3.18.1. Troškovi materijala i inventara (k-to 511 i 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 7.866,00€, odnose se na troškove alata i inventara u iznosu od 716,70€, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 4.908,15€, troškove održavanja vozila u iznosu od 2.190,33€ i troškove potrošnog materijala u iznosu od 50,82€. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi adekvatno dokumentovani i da je iznos od 243,51€ plaćen gotovinski preko blagajne.

3.18.2. Troškovi goriva i energije (k-to 513)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 34.203,98€, odnose se na troškove goriva u iznosu od 25.727,51€ i troškove električne energije u iznosu od 8.476,47€.

Revizijom je utvrđeno da su evidentirani troškovi dokumentovani (fakture dobavljača i fiskalni), kao i da je dio iskazanih troškova goriva u iznosu od 19.771,57€ i električne energije u iznosu od 188,09€ isplaćen gotovinski preko blagajne i detaljnije pojašnjen u dijelu izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

3.18.3. Zapošljavanje

Revizijom je utvrđeno da je u Partiji u 2018. godini sa dva lica zasnovan radni odnos na određeno vrijeme postupkom javnog oglašavanja slobodnog radnog mjesta shodno Zakonu o radu i Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

Takođe je utvrđeno da je tokom 2018. godine prestao radni odnos za devet lica (sporazumni prekid radnog odnosa, odlazak u starosnu penziju).

3.18.4. Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (k-to 520 i 521)

Partija je u 2018. godini u poslovnim knjigama po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca iskazala troškove u iznosu od 201.221,31€, od čega se na neto zarade odnosi iznos od 119.953,49€, otpremnine iznos od 1.458,00€, porez na zarade i naknade iznos od 16.003,50€, doprinose na teret zaposlenog iznos od 42.660,37€, doprinose na teret poslodavca iznos od 18.614,76€ i prirez na porez na zarade i naknade iznos od 2.531,19€.

Pravni osnov isplate zarada zaposlenih utvrđen je ugovorima o radu koji su usklađeni sa opštim propisima o radu. Istim je utvrđena i visina koeficijenata složenosti poslova.

Revizijom je utvrđeno da se dio evidentiranih troškova u iznosu od 1.458,00€ odnosio na otpremnine isplaćene za 3 lica zbog odlaska u penziju. Isplata po ovom osnovu je vršena shodno članu 27 Opšteg kolektivnog ugovora i odlukama Predsjednika Partije kojim se odobrava isplata po navedenom osnovu.

Subjekt revizije je, kako je već konstatovano u poslovnim knjigama evidentirao neizmirene obaveze koje se odnose na 2018. godinu za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 88.329,64€ i to po osnovu poreza na zarade u iznosu od 16.003,50€, doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 42.660,38€, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 18.614,75€ i prireza porezu na zarade i naknade u iznosu od 2.462,30€, dok su neto zarade zaposlenim za 2018. godinu isplaćene, izuzev iznosa od 8.588,71€, koji je u poslovnim knjigama evidentiran kao neizmirena obaveza.

Subjekt revizije je u 2018. godini isplaćivao neto zarade i naknade i na iste vršio obračun, ali ne i plaćanje poreskih obaveza što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Subjekt revizije je shodno članu 12 Zakona o reprogramu poreskih potraživanja bio dužan da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog potraživanja, redovno izmiruje tekuće poreske obaveze što subjekt revizije nije nije ispoštovao.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze shodno članu 12 Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.**

3.18.5. Troškovi ugovorenih naknada

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala troškove u iznosu od 30.424,00€, po osnovu neto naknada licima angažovanim ugovorima o djelu za vršenje poslova: terenske logistike i političkog marketinga SNP CG, pripreme i organizacije Izborne konferencije OO SNP CG, poslova zastupanja i saradnje SNP-a sa NVO sektorom, poslova statističke analize i istraživanja javnog mnjenja, unos podataka u Centralnu bazu o izvršenoj revidenciji članstva SNP CG, obavljanje poslova revidencije članstva SNP CG u opštinskim organizacijama, pružanja konsultantskih usluga-izrada Završnog računa za 2017. godinu, uređenja kancelarije OO SNP, krećenja i adaptacije, kao i opravke kancelarijskog inventara, poslova praćenja zastupljenosti SNP-a u elektronskim i štampanim medijima i društvenim mrežama, po osnovu održavanja i uređivanja Facebook stranice SNP CG, prikupljanja finansijske dokumentacije od opštinskih odbora, sistematizovanje iste i pripreme za knjiženje, poslova održavanja i uređenja dvorišta, parkinga ispred zgrade i poslovnog prostora SNP CG, uređenja i čuvanja poslovnog prostora OO SNP,

na ime poslova kafe kuvarice i održavanja higijene za potrebe OO SNP, administrativnih poslova za potrebe OO SNP CG i sl.

Naknade po ugovorima o dijelu u revidiranom periodu su isplaćivane za 24 lica u iznosima od 200,00€ do 3.600,00€. Izvršiocima su angažovani u periodu od jednog do 12 mjeseci.

Revizijom je utvrđeno da je Partija ugovorima o dijelu angažovala osam (8) izvršilaca za vršenje poslova (organizacije, terenske logistike i političkog marketinga, poslovi pripreme i organizacije Izborne konferencije opštinskih odbora Partije i administrativnih poslova za potrebe opštinskih odbora), koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, pa je sa izvršiocima trebalo zaključiti ugovore o radu, a ne ugovore o djelu. Subjekt revizije nije obezbijedio dokaze o radno – pravnom statusu ovih izvršilaca, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica koja su nezaposlena i lica koja su u random odnosu.

Takođe je utvrđeno da nije shodno Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje vršen obračun doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje prilikom isplate naknada licima angažovanim ugovorom o djelu, a koja su na evidenciji ZZZCG kao nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije treba da sa izvršiocima za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu, kao i da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu lica angažovanih po ugovora o djelu u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**
- **Subjekt revizije treba da prilikom isplate ugovorenih naknada licima koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje da izvrši obračun i plaćanje doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.**

Revizijom je utvrđeno da je pet javnih funkcionera po osnovu angažovanja u Partiji primalo naknade.

Uvidom u imovinske kartone dostupne na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da isti nijesu Agenciji prijavili prihode ostvarene po ovom osnovu.

3.18.6. Troškovi službenih putovanja (k-to 529)

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala troškove službenih putovanja u iznosu od 6.728,65€ po osnovu troškova prevoza u iznosu od 1.260,00€, troškova dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 4.643,55€ i troškove putarina u iznosu od 825,10€. Dio troškova u iznosu od 5.702,65€ isplaćen je gotovinski iz blagajni i detaljnije pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Preostali dio troškova u iznosu od 1.026,00€ se odnosi na troškove prevoza u iznosu od 450,00€, troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 48,98€, troškove dnevnica u zemlji u iznosu od 266,00€ i ino

dnevnicama u iznosu od 264,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani putnim nalozima, odlukama i fakturama dobavljača.

Revizijom je utvrđeno da uz putne naloge (nije bilo priloženih izvještaja sa službenog puta, kao ni pozivnih pisama za službena putovanja u inostranstvo, što nije u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.

3.18.7. Troškovi usluga prevoza i telefonskih usluga (k-to 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 9.467,66€, odnose se na troškove mobilne i fiksne telefonije i interneta u iznosu od 8.879,16€ i troškove prevoza u iznosu od 588,50€. Dio troškova u iznosu od 730,68€ je plaćen gotovinski i detaljnije pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

3.18.8. Troškovi usluga održavanja (k-to 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 6.347,63€, odnose se na troškove održavanja opreme u iznosu od 2.616,71€, troškove nabavke sredstava za održavanje higijene u iznosu od 80,29€ i troškove komunalnih usluga u iznosu od 3.650,63€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

3.18.9. Troškovi zakupnina (k-to 533)

Subjekt revizije je u Glavnoj knjizi iskazao troškove zakupnina u ukupnom iznosu od 18.149,62€, a odnose se na troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu 13.203,62€, troškove ostalih zakupa u iznosu od 4.946,00€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi zakupa u neto iznosu od 8.670,00€, evidentirani po osnovu ugovora o zakupu zaključenih sa pet fizičkih lica i to za zakup poslovnih prostora za potrebe opštinskih odbora Podgorica, Mojkovac, Rožaje, Kotor i Golubovci. Mjesečne zakupnine su ugovarane u iznosima od 80,00€ do 250,00€. Takođe je utvrđeno da navedeni ugovori o zakupu nijesu ovjereni od strane nadležnog organa, što nije u skladu sa odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.

Troškovi zakupa u iznosu od 4.170,62€ se odnose na zakup poslovnog prostora u Herceg Novom, shodno ugovoru sa pravnim licem, troškovi u iznosu od 363,00€ na zakup scene dokumentovan fakturom dobavljača, a troškovi u iznosu od 4.946,00€ na zakup sala po fakturama dobavljača i isti su plaćeni sa žiro računa, izuzev iznosa od 150,00€ koji je plaćen gotovinski.

3.18.10. Troškovi reklame i propagande (k-to 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 15.153,40€ odnose se na troškove nabavke i štampe reklamnog materijala u iznosu od 10.538,97€, troškove usluga snimanja, fotografisanja, ozvučenja i oglašavanja u iznosu od 515,00€ i troškove u iznosu od 4.099,43€ za koje se nije moglo utvrditi o kojoj vrsti roba ili usluga se radilo jer je u prezentiranoj fakturi dobavljača naznačeno samo "ugovorene obaveze". Dio navedenih troškova u iznosu od 1.270,50€ je plaćen gotovinski i detaljnije pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

3.18.11. Troškovi amortizacije (k-to 540)

Troškovi iskazani poslovnim knjigama u iznosu od 14.004,54€, odnose se na troškove obračunate amortizacije za 2018. godinu.

3.18.12. Troškovi neproizvodnih usluga (k-to 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 63.976,17€ odnose na troškove sudskog postupka u iznosu od 2.642,75€, troškove advokatskih usluga u iznosu od 1,447,60€, troškove ostalih neproizvodnih usluga u iznosu od 4.466,33€ i troškove izbornih kampanja u iznosu od 55.419,49€.

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 2.642,75€, odnose su se na troškove: parničnog postupka u iznosu od 2.192,37€, izvršnog postupka u iznosu od 271,88€ i nagrade za sprovedeno izvršenje u iznosu od 178,50€ i isti su adekvatno dokumentovani (rješenje o izvršenju, Predlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave, presude Privrednog i Apelacionog suda, Zahtjev za izdavanje klauzula pravosnažnosti i izvršnosti, Punomoćje i sl.).

Troškovi u iznosu od 1.447,60€, isplaćeni su po osnovu zatezne kamate (Rješenje o izvršenju), dok se troškovi u iznosu od 4.075,71€ odnose na: troškove reklame i propagande (nabavka i štampa propagandnog materijala) u iznosu od 677,60€, troškove ostalih proizvodnih usluga (zakup rasvjete, audio i video opreme, prevoz i montaža iste i rentiranje vozila) u iznosu od 1.510,00€, troškove ostalih usluga (usluge snimanja i fotografisanja i oglašavanja) u iznosu od 720,00€, troškove registracije vozila u iznosu od 853,91€, troškove ostalog materijala u iznosu od 64,20€ i troškove izvršnog postupka u iznosu od 171,00€. Revizijom je utvrđeno da su evidentirani troškovi adekvatno dokumentovani osim dijela troškova u iznosu od 79,00€ za koje nije prezentirana dokumentacija.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 55.419,49€, odnose na izborne kampanje za lokalne izbore u Beranama u iznosu od 26.015,28€, Šavniku u iznosu od 1.984,00€, Plužinama u iznosu od 11.189,41€, Žablaku u iznosu od 2.680,80€, Bijelom Polju u iznosu od 5.300,00€, Pljevljima u iznosu od 6.500,00€, Kolašinu u iznosu od 1.120,00€ i Kotoru u iznosu od 630,00€), kao i da je dio istih u iznosu od 36.234,95€ isplaćen gotovinski i detaljnije pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Revizijom je utvrđeno da se preostali iznos troškova izborne kampanje od 19.185,49€ isplaćen preko žiro računa, odnosi na prenose sredstava u iznosu od 8.420,00€ i troškove reklame i propagande (usluge dizajna, izrada grafičkih rješenja, priprema za štampu, izrada i isporuka propagandnog materijala i usluge insertacije flajera) u iznosu od 5.518,18€, troškove usluga ozvučenja u iznosu od 968,00€, troškove zakupa sala u iznosu od 750,00€, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 142,20€, naknade troškova prevoza na biračka mjesta u iznosu od 1.995,00€, troškove goriva u iznosu od 1.321,31€ i troškove reprezentacije u iznosu od 70,80€. Evidentirani troškovi su dokumentovani fakturama, fiskalnim i blok računima dobavljača, odlukama i spislovima.

Takođe je utvrđeno da su prenosi sredstava u iznosu od 8.420,00€ izvršeni sa računa za redovno poslovanje (centrale i opštinskih odbora) shodno odlukama Predsjednika Partije, za potrebe finansiranja lokalnih izbora u Pljevljima u iznosu od 6.500,00€ - koalicija „Da Pljevljima svane“, Golubovcima u iznosu od 800,00€ - koalicija „Za samostalnu Zetu“ i Kolašinu u iznosu od 1.120,00€.

3.18.13. Troškovi reprezentacije i izbornih kampanja (k-to 551)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 26.906,73€ odnose se na troškove usluga reprezentacije u iznosu od 18.826,73€ i troškove izborne kampanje u iznosu od 8.080,00€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi izborne kampanje odnose na naknade opunomoćenim predstavnicima za lokalne izbore u Ulcinju, isplaćene gotovinski u iznosu od 1.480,00€ i prenose sredstava sa računa za redovno poslovanje shodno odlukama Predsjednika Partije za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 6.600,00€ i to: iznos od 5.000,00€, na izborni račun Koalicije „DF-SNP-Sve za moj grad; iznos od 700,00€ na izborni račun DF-SNP, radi finansiranja troškova izborne kampanje u Plavu i iznos od 900,00€ na izborni račun koalicije "Složno, bratski i iskreno za Rožaje DF - SNP".

Evidentirani troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge i nabavke roba (hrana i piće) u maloprodaji u iznosu od 17.378,39€, troškove ostalog materijala (dnevna štampa i sl.) u iznosu od 307,59€, troškove usluga prevoza u iznosu od 353,10€, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 11,80€ i rashode iz prethodnih izvještajnih perioda (usklađivanje obaveza sa dobavljačem) u iznosu od 750,67€.

Navedeni troškovi, osim iznosa od 25,18€, su dokumentovani fakturama, fiskalnim i blok računima dobavljača, izuzev rashoda iz prethodnih izvještajnih perioda koji su nastali usklađivanjem obaveza po Finansijskoj kartici koju je dostavio dobavljač. Dio troškova reprezentacije u iznosu od 4.210,52€ je isplaćen gotovinski i pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

3.18.14. Troškovi osiguranja i platnog prometa (k-to 552 i 553)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 3.021,83€, odnose se na troškove premija osiguranja za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja u iznosu od 1.148,79€ i troškove platnog prometa (provizije, naknade za održavanje i gašenje računa, e-banking, obnova digitalnog sertifikata i sl.) u iznosu od 1.410,95€, troškove prinudnih naplata u iznosu od 69,43€ troškove zateznih kamata i ostalih taksi u iznosu od 14,78€. Navedeni rashodi su dokumentovani bančnim izvodima, fakturama i ostalom dokumentacijom osim troškova u iznosu od 25,00€ koji je pogrešno evidentiran jer se radilo o podizanjima gotovine sa žiro računa.

3.18.15. Troškovi poreza (k-to 555)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 3.194,95€, odnose se na troškove poreza na naknade isplaćene po osnovu ugovora o djelu i zakupu poslovnog prostora u iznosu od 2.544,51€, troškove taksa u iznosu od

50,00€ i troškove poreza na nepokretnosti evidentirane po Rješenju Uprave lokalnih javnih prihoda GG u iznosu od 600,44€.

3.18.16. Troškovi sponzorstava i pomoći (k-to 569)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 6.662,00€ se odnose na troškove pomoći i donacija u iznosu od 6.002,00€ i troškove nagrada povodom 8. Marta u iznosu od 660,00€.

Troškovi su isplaćeni shodno odlukama nadležnog organa Partije i podnijetim zahtjevima za pomoć. Isplate su vršene udruženjima građana, kulturnim i vjerskim institucijama, folklornim ansamblima i sl, dok su pomoći isplaćene fizičkim licima u stanju socijalne potrebe, za liječenje i obrazovanje u iznosima od 30,00€ do 600,00€. Dio troškova u iznosu od 2.550,00€ je isplaćen gotovinski.

3.18.17. Rashodi kamata (k-to 562)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 288,17€, odnose se na troškove kamata po zaključenim ugovorima o kreditima kod poslovnih banaka.

3.18.18. Ostali finansijski rashodi (k-to 579)

Troškovi u iznosu od 34.530,05€ evidentirani su u poslovnim knjigama Partije po osnovu naknade štete u iznosu od 4.647,10€, nedokumentovanih troškova u iznosu od 12.828,55€ I otpisa troškova iz prethodnog perioda u iznosu od 17.054,40€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 4.647,10€ odnose na naknade štete po Presudi Osnovnog suda zbog izgubljene zarade sa uračunatim troškovima postupka.

Pretplate prema dobavljačima po početnom stanju (za gorivo, telefonske usluge, po osnovu nabavke potrošne robe u maloprodaji i sl.) koje datiraju iz ranijih godina u iznosu od 12.828,55€ shodno Odluci Predsjednika Partije su evidentirane u poslovnim knjigama kao nedokumentovani troškovi, a troškovi u iznosu od 17.054,40€ odnose se na troškove iz prethodnog perioda. Na k-tu aktivnih vremenskih razgraničenja po početnom stanju evidentiran je iznos od 16.488,04€ i to po osnovu unaprijed plaćenih troškova prema dobavljačima iz ranijih godina u iznosu od 4.374,95€ i po osnovu razgraničenih troškova za neizmirene obaveze u iznosu od 12.113,09€. Shodno Odluci Predsjednika Partije, a u vezi odredbi člana 381 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima (zastarjelost potraživanja) unaprijed plaćeni i razgraničeni troškovi u iznosu od 16.488,04€ evidentirani na k-tu AVR se otpisuju u korist rashoda, kao i troškovi iz ranijeg perioda u iznosu od 566,36€.

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Socijalističke narodne partije za 2017. godinu Državna revizorska institucija je utvrdila nepravilnosti i dala preporuke za otklanjanje istih. Preporuke su se odnosile na sljedeće:

- 1. Subjekt revizije treba da pravilno evidentira sve poslovne transakcije na osnovu adekvatne i potpune dokumentacije i da prije izrade Godišnjeg finansijskog izvještaja vrši usaglašavanje pomoćnih evidencija sa podacima u Glavnoj knjizi. Na taj način subjekt revizije bi izbjegao sprovođenje korektivnih knjiženja koja utiču na iskazivanje troškova i prihoda koji se ne odnose na izvještajni period i nijesu nastali iz poslovanja Partije.**
- 2. Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom, shodno članu 19 Zakona o računovodstvu.**
- 3. Subjekt revizije svoje poslovanje treba da vrši u skladu sa odredbama člana 5 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja.**
- 4. Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi da se sve uplate iz lokalnog budžeta vrše na račun Glavnog odbora i da se sa istog vrše sve isplate u cilju uspostavljanja veće kontrole nad poslovanjem opštinskih odbora.**
- 5. Partija treba da izvrši zatvaranje izbornih žiro računa shodno odredbama člana 18a Zakona.**
- 6. Subjekt revizije je dužan da sredstva za finansiranje izbornih kampanja iz privatnih izvora prikuplja shodno članu 17 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**
- 7. Subjekt revizije treba sa izbornih žiro računa da plaća troškove izborne kampanje shodno odredbama člana 18 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**
- 8. Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i da pretplate na kraju finansijske godine evidentira na kontu aktivnih vremenskih razgraničenja, kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza.**
- 9. Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu ovjeri od strane nadležnog organa shodno odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijalističke narodne partije za 2018. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije realizovao preporuku br. 3 i br.7 nije realizovao (br. 2, 6 i 9), a tri preporuke je djelimično realizovao (br. 1, 5 i 8), dok se realizacija preporuke br 4 nije se mogla provjeriti.

Izvještaj pripremila:

Vesna Mihailović, vd načelnik u Sektoru IV

**Senator DRI,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević**